

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 90.

Vydána dne 2. listopadu 1948.

Cena Kčs 3.40.

O B S A H:

241. Zákon o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu).

241.

Zákon

ze dne 27. října 1948

o prvním pětiletém hospodářském plánu
rozvoje Československé republiky (zákon
o pětiletém plánu).

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Cíl a obsah prvního pětiletého hospodářského plánu.

§ 1.

(1) V letech 1949 až 1953 určuje hospodářskou činnost pětiletý hospodářský plán (dále jen „pětiletý plán“). Jeho hlavním obsahem je výstavba a přestavba československého hospodářství. Jeho hlavním cílem je na podkladě zvýšené produktivity práce dále podstatně zvýšit životní úroveň všech vrstev pracujících lidu měst i venkova a na této základně upevnit svazek dělníků, rolníků, inteligence a středních vrstev městských.

(2) Pětiletý plán bude důležitým stupněm ve vývoji československé lidové demokracie k socialismu, zejména tím, že zesílí a upevní znárodněný průmysl a dále, že bude stupňovat mechanizaci a elektrizaci zemědělství a tak položí základy pro společensky pokročilejší výrobní formy v tomto hospodářském úseku. Zbývající kapitalistické prvky se budou při tom všem postupně omezovat a vytlačovat ze všech oborů národního hospodářství.

§ 2.

Cíle pětiletého plánu se dosáhne plným a stálým rozvojem výrobních sil tak, aby se národní důchod zvýšil o polovinu. Stálost rozvoje našeho hospodářství a jeho odolnost proti vlivům hospodářských krisí se zabezpečí jeho účelnou výstavbou a přestavbou a prohloubením hospodářských styků a hospodářskou spoluprací se státy s plánovaným hospodářstvím. Tím vším se upevní i obranná síla republiky.

§ 3.

Tento zákon stanoví v dalších částech podrobněji plán rozvoje výroby v jednotlivých hospodářských úsecích (část druhá), plán rozvoje hmotné i kulturní úrovně lidu jako výsledku rozvoje výroby (část třetí), předpoklady splnění pětiletého plánu (část čtvrtá), úkoly pětiletého plánu v oblastech se zvláštním zřetelem ke Slovensku (část pátá) a způsob provádění pětiletého plánu, jakož i kontroly jeho plnění (část šestá).

Část druhá.

Rozvoj výroby.

Oddíl I.

Rozvoj průmyslu a řemesla.

§ 4.

Průmyslová výroba bude stupňována tak, že její hrubá hodnota v roce 1953 dosáhne 454 miliard Kčs proti 288 miliardám Kčs v roce 1948, t. j. o 57% více. Přitom se zejména:

a) urychlí rozvoj výroby především v průmyslu hutnickém, v průmyslu kovodělném, zvláště v oboru těžkého strojírenství, dále v průmyslu báňském a chemickém a rozšíří energetická základna vybudováním dalších tepelných a vodních elektráren,

b) vystupňuje výroba stavebních hmot,

c) zvýší výroba zemědělských strojů,

d) rozšíří výroba spotřebních statků.

§ 5.

V průmyslu se v roce 1953 vyrobí:

a) v odvětví báňském především

kamenného uhlí . . . 20,8 milionu tun,

hnědého uhlí . . . 32,2 milionu tun,

koksu . . . 8,0 milionu tun,

surové železné rudy . . 1,4 milionu tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 17,8 miliardy Kčs proti 13,2 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 35% více;

b) v odvětví energetickém především

elektřiny . . . 11.200 milionů kWh,

plynu . . . 2.900 milionů m³;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 14,1 miliardy Kčs proti 9,3 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 52% více;

c) v odvětví hutnickém především

surového železa . . . 2,7 milionu tun,

surové oceli . . . 3,5 milionu tun,

válcovaného železa . . 2,5 milionu tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 46,4 miliardy Kčs proti 31,2 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 49% více;

d) v odvětví kovodělném:

v oboru sléváren

veškerých výrobků za 7,1 miliardy Kčs,

přitom

odlitků . . . 0,6 milionu tun;

v oboru těžkého strojírenství

veškerých výrobků za 22,4 miliardy Kčs,

přitom

lokomotiv . . . 480,

železničních vagonů

v jednotkách vagonů nákladních . . 7.700;

v oboru přesného strojírenství

veškerých výrobků za 13,7 miliardy Kčs,
přitom
šicích strojů . . . 155.000;

v oboru všecobecného strojírenství

veškerých výrobků za 6,2 miliardy Kčs,
přitom
zemědělských strojů
za . . . 2,3 miliardy Kčs,
ústředního vytápění,
domovních instalací
a armatur za . . 1,4 miliardy Kčs;

v oboru silničních motorových a lehkých vozidel a letadel

veškerých výrobků za 15,4 miliardy Kčs,
přitom
traktorů . . . 20.000,
nákladních a osobních
automobilů v jednotkách automobilů
nákladních . . . 24.000,
motocyklů . . . 75.000,
jízdních kol . . . 330.000;

v oboru ostatního kovového zboží

veškerých výrobků za 9,2 miliardy Kčs,
přitom
plechového zboží smaltovaného, nádobí a nářadí pro domácnost a kuchyně . . 19,0 milionu kg;

v oboru elektrotechniky

veškerých výrobků za 18,3 miliardy Kčs,
přitom
elektromotorů do 25 kW . . . 890.000,
rozhlasových přijímačů . . . 300.000,
telefonních přístrojů . . . 150.000;

hrubá hodnota výroby celého odvětví kovodělného dosáhne 92,3 miliardy Kčs proti 47,8 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 93% více;

e) v odvětví chemickém především

výrobků těžké chemie
za . . . 7,8 miliardy Kčs,

přitom

dusíkatých hnojiv . . . 42.900 tun,

fosforečných hnojiv . . . 68.000 tun,

veškerých výrobků

pharmaceutických za 1,7 miliardy Kčs,
v tom základních léčiv . . 309.000 kg,

umělé stříže 18.000 tun,
umělého hedvábí 11.000 tun,
mýdla 53.000 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 35,1 miliardy Kčs proti 21,7 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 62% více;

f) v odvětví sklářském především
dutého skla 137.100 tun,
plochého skla 113.700 tun,
drobného skla 9.500 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 4,6 miliardy Kčs proti 4,1 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 12% více;

g) v odvětví stavebních hmot
keramiky především

cementu 2,6 milionu tun,
cihel 1.300 milionů,
tašek 214 milionů,
vápna 1,3 milionu tun,
technického porcelánu 15 milionů kg;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 12,1 miliardy Kčs proti 7,6 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 59% více;

h) v odvětví papírenském především

papíru 320.000 tun,
lepenky 105.000 tun,
buničiny 320.000 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 9,9 miliardy Kčs proti 7 miliardám Kčs v roce 1948, t. j. o 41% více;

i) v odvětví dřevařském především

řeziva a prachů 2,8 milionu m³,
nábytku bytového za 1,3 miliardy Kčs,
výrobků stavebního
truhlářství za 0,5 miliardy Kčs,
obchodních dřív
a poddýšek 15,2 milionu m²,
překlízek 111.500 m²;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 12,5 miliardy Kčs proti 9,9 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 26% více;

j) v odvětví textilním a oděvním především

přízí bavlněných 114.200 tun,
přízí vlněných 41.800 tun,
přízí lněných 12.800 tun,
nití bavlněných a
hedvábných z 2.500 tun příze,
tkanin z bavlny, lnu
a hedvábí ze 104.700 tun příze,
tkanin vlněných z 30.200 tun příze,
pleteneho a stávkového
zboží z 25.700 tun příze,
v tom punčoch a
ponožek 79,0 milionu párů,
svrchních oděvů páns-
kých a chlapeckých 3,8 milionu,
svrchních oděvů dám-
ských a dívčích 6,9 milionu,
pracovních oděvů 5,4 milionu,
pánského a chlapeckého
prádla 19,4 milionu,
dámského a dívčího
prádla 6,5 milionu;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 77,4 miliardy Kčs proti 46 miliardám Kčs v roce 1948, t. j. o 68% více;

k) v odvětví kožedělném a gumárenském především

obuvi kožené 33,7 milionu párů,
obuvi lehké vycházkové 8,6 milionu párů,
obuvi gumové 30,2 milionu párů,
obručí všeho druhu 7,4 milionu;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 21,8 miliardy Kčs proti 15,2 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 43% více;

l) v odvětvích grafickém, gramofonovém a filmovém:

v odvětví grafickém výrobků
v hrubé hodnotě výroby 4 miliardy Kčs proti 3,4 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 18% více;

v odvětví gramofonovém především

gramofonových desek 6 milionů;
hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 660 milionů Kčs;

v odvětví filmovém především

celovečerních filmů 56,
krátkých filmů 143;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 575 milionů Kčs proti 370 milionům Kčs v roce 1948, t. j. o 56% více;

m) v odvětví cukrovarnickém především

rafinovaného cukru . . . 790.000 tun,
melasy . . . 183.000 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 10,2 miliardy Kčs proti 8,7 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 17% více;

n) v odvětví lihovarnickém výrobků v hrubé hodnotě výroby 5,6 miliardy Kčs proti 5,3 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 6% více;

o) v odvětví pivovarském a sladařském především

piva . . . 11,7 milionu hl,
sladu . . . 312.600 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 9,6 miliardy Kčs proti 5,7 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 68% více;

p) v odvětví mlynářském především

mlynářských jedlých
výrobků pšeničných . . 600.000 tun,
mlynářských jedlých
výrobků žitných . . . 267.700 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 4,7 miliardy Kčs proti 3,6 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 30% více;

r) v odvětví potravinářském především

umělých jedlých tuků . . 70.000 tun,
mlékárenského másla . . 48.700 tun,
mléčných konserv . . . 13.700 tun,
konsumního mléka . . 1.125 milionů litrů,
sýrů . . . 30.200 tun,
masných výrobků za . . 2,8 miliardy Kčs;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 61,8 miliardy Kčs proti 34,5 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 79% více;

s) v odvětví tabákového zboží a soli především

cigaret . . . 11.700 milionů,
doutníků . . . 60 milionů,
dýmkového tabáku . . . 3.700 tun;

hrubá hodnota výroby celého odvětví dosáhne 12,8 miliardy Kčs.

§ 6.

(1) Řemeslná výroba a činnost bude stupňována tak, že její hrubá hodnota v roce 1953 dosáhne 59 miliard Kčs proti 49 miliardám Kčs v roce 1948, t. j. o 20% více.

(2) Z hodnoty 59 miliard Kčs dosáhne hrubá hodnota řemeslné výroby a činnosti v odvětví:

a) kovodělném	12,9 miliardy Kčs,
b) chemickém	1,3 miliardy Kčs,
c) sklářském	0,4 miliardy Kčs,
d) stavebních hmot a keramiky	1,4 miliardy Kčs,
e) papírenském	0,9 miliardy Kčs,
f) dřevařském	4,8 miliardy Kčs,
g) textilním a oděvním	10,6 miliardy Kčs,
h) kožedělném a gumá- renském	3,7 miliardy Kčs,
i) mlynářském	3,8 miliardy Kčs,
j) potravinářském	16,1 miliardy Kčs,
k) řemesel poslužných	3,1 miliardy Kčs.

(3) Družstevnictví v řemeslech bude dále budováno a zlepšováno.

Oddíl II.

Rozvoj zemědělství a lesnictví.

§ 7.

Zemědělská výroba bude stupňována tak, že její hrubá hodnota v roce 1953 dosáhne 105 miliard Kčs proti 90,5 miliardy Kčs za původního plánu výroby na rok 1948, t. j. o 16% více, a proti 76,3 miliardy Kčs za sníženého plánu výroby na rok 1948, t. j. o 37% více. Přitom se zejména

- urychlí rozvoj výroby živočišné,
- bude pokračovat v mechanizaci a elektrizaci zemědělství,
- umožní zemědělcům používání ušlechtilých osiv a sází a zajistí dostatečné množství krmiv a umělých hnojiv,
- vybudují vodohospodářská zařízení a rozšíří plochy rybníků,
- bude podporovat rozvoj všech forem zemědělského družstevnictví.

§ 8.

V zemědělství se v roce 1953 dosáhne

a) ve výrobě rostlinné

při plánovaných osevních plochách a při plánovaných hektarových výnosech především výroby

pšenice	1,5 milionu tun,
žita a soureže	1,0 milionu tun,
ječmene	1,3 milionu tun,
ovsa	1,1 milionu tun,
kukuřice	0,3 milionu tun,
luštěnin	65.000 tun,
brambor	9,7 milionu tun,
cukrovky	5,5 milionu tun,
olejnin	69.000 tun,
směsek na zrno	119.000 tun,
píceň v hodnotě sena	12,8 milionu tun;

hrubá hodnota celé výroby rostlinné dosáhne 55,2 miliardy Kčs proti 49,5 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 11% více;

b) ve výrobě živočišné

při plánovaných početních stavech a při plánované užítkovosti domácích zvířat především výroby

skotu jatečného v živé váze	366.000 tun,
prasat jatečných v živé váze	498.000 tun,
mléka	47 milionů hl,
vajec	2 miliard kusů;

hrubá hodnota celé výroby živočišné dosáhne 49,8 miliardy Kčs proti 26,8 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 86% více.

§ 9.

V lesním hospodářství se do konce roku 1953 vytěží 55 milionů plm hroubí s kůrou v hodnotě 18,8 miliardy Kčs, a to dřeva

	jehličnatého	listnatého
hroubí s kůrou	40,0 milionu plm	15,0 milionu plm
z toho:		
kulatiny	24,0 milionu plm	3,2 milionu plm
pražcoviny	0,02 milionu plm	1,6 milionu plm
doloviny	3,4 milionu plm	—
vlákniny	7,7 milionu plm	1,1 milionu plm
tyčí	0,6 milionu plm	0,2 milionu plm
ostatního rovnaného dříví		
užitkového	0,1 milionu plm	0,4 milionu plm
paliivového	4,18 milionu plm	8,5 milionu plm.

Přitom se zejména

- budou obnovovat lesní porosty a zalesňovat nelesní půdy,
- bude zavádět výběrné lesní hospodářství a budou převádět nízké lesy na lesy vysokokmenné a porosty čisté na smíšené,
- budou meliorovat vyčerpané lesní půdy a napravovat v lesích škody válečného hospodaření,
- bude pokračovat v mechanizaci těžby a odvozu dřeva a rozšíří síť lesních silnic a cest.

Oddíl III.

Rozvoj stavebnictví.

§ 10.

(1) Stavební výroba bude stupňována tak, že její hrubá hodnota v roce 1953 dosáhne 46 miliard Kčs. Přitom se zejména:

a) bude podporovat postupná přeměna dnešní stavební výroby na stavební průmysl co nejvíce mechanisovaný a používající stavebních součástí hromadně vyrobených, zvláště stavebních dílců z cementu a oceli, aby se plně zabezpečilo provedení plánované obnovy, výstavby a přestavby ve všech úsecích našeho hospodářství,

b) zavede a plně rozvine výroba stavebních dílců tak, aby v roce 1953 dosáhla 1,3 milionu tun v hodnotě 1,2 miliardy Kčs.

(2) V období pětiletého plánu dosáhne stavební výroba celkové hodnoty 176,9 miliardy Kčs, z čehož bude provedeno novostaveb asi za 135 miliard Kčs.

(3) Z částky 176,9 miliardy Kčs se provedou stavby o celkovém stavebním nákladu pro

- průmysl a řemeslo za 44,6 miliardy Kčs,
- zemědělství za . . . 11,8 miliardy Kčs,
- stavebnictví za . . . 0,7 miliardy Kčs,
- dopravu za . . . 23,1 miliardy Kčs, z toho pro pošty za 1,2 miliardy Kčs,
- obchod a cestovní
ruch za 1,9 miliardy Kčs,
- byty za 39,3 miliardy Kčs,
- účely sociální, zdravotní a kulturní za . 14,4 miliardy Kčs, z toho pro účely sociální za 4,3 miliardy Kčs, zdravotní a národního pojištění za 5,0 miliardy Kčs, kulturní za 5,1 miliardy Kčs,
- silnice a mosty, vodní hospodářství a ostatní veřejnou správu za 41,1 miliardy Kčs.

Oddíl IV.

Rozvoj dopravy.

§ 11.

Dopravní výkon bude stupňován tak, že bude v roce 1953 ve svém úhrnu o 40% vyšší než výkon v roce 1948. Přitom bude umožněno zejména účelným rozložením dopravního výkonu na jednotlivá odvětví dopravy, zvláště mezi odvětví železniční a silniční, aby dopravní výkon odpovídal potřebám zvýšené hospodářské činnosti.

§ 12.

V jednotlivých dopravních odvětvích bude výkon stupňován tak, že se v roce 1953

a) v železniční dopravě

nákladní dosáhne 17 miliard čistých tunových kilometrů, čímž se výkon proti roku 1948 zvýší o 39%, přepraví 100 milionů tun zboží a dosáhne 56 milionů vlakových kilometrů;

osobní dosáhne v parní trakci 70 milionů vlakových kilometrů, čímž se výkon proti roku 1948 zvýší o 11%, a v motorové trakci 32,6 milionu vlakových kilometrů, čímž se výkon proti roku 1948 zvýší o 80%; tím se výkon v osobní dopravě železniční proti roku 1948 zvýší o 27%;

b) v městské dopravě

přepraví 1.075 milionů osob, čímž se výkon proti roku 1948 zvýší o 19%, a ujedou 104 miliony kilometrů;

c) v silniční dopravě

nákladní dosáhne 441 milionu čistých tunových kilometrů, čímž se výkon proti roku 1948 zvýší o 39%, přepraví 26,3 milionu tun zboží a ujedou 224 miliony kilometrů;

osobní přepraví 307 milionů osob, čímž se počet přepravených osob proti roku 1948 zvýší o 36%, a ujede 127 milionů kilometrů;

d) v říční dopravě

zvýší proti roku 1948 o 70%;

e) v letecké dopravě

nalétá 13,6 milionu kilometrů, čímž se výkon v letecké dopravě proti roku 1948 zvýší o 120%.

§ 13.

V dopravě poštovní se v období pětiletého plánu

a) nově zapojí

6.155 obcí na státní telefonní síť, takže se počet takových obcí v roce 1953 proti roku 1948 zvýší o 61%,

120.000 hlavních telefonních stanic, takže se jejich počet v roce 1953 proti roku 1948 zvýší o 54%;

b) bude pokračovat ve výstavbě dálhopisných stanic;

c) bude pokračovat v mechanizaci a motorizaci provozu.

Oddíl V.

Rozvoj vnitřního obchodu.

§ 14.

Účelně a hospodárně organizovaný vnitřní obchod, opírající se zejména o společensky pokročilejší distribuční formy, zajistí oběh statků v míře odpovídající plánovanému rozvoji hospodářství. Bude plánovitě veden tak, aby zabezpečil plynulou distribuci spotřebních statků především pracujícím obyvatelstvu a soustavně rozšiřoval a zlepšoval služby mu poskytované.

Část třetí.

Rozvoj hmotné a kulturní úrovně lidu.

§ 15.

(1) Účelem rozvoje veškeré výroby podle pětiletého plánu je zvýšit hmotnou a kulturní úroveň lidu takovým způsobem, aby se jeho duševní i tělesné schopnosti mohly co nejvíce rozvíjet.

(2) Přitom budou spotřeba, mzdy a důchody vůbec, jakož i ceny plánovány tak, aby životní úroveň občana stoupala úměrně podle jeho výkonu a jeho zásluhy.

(3) Zvýšení hmotné a kulturní úrovně lidu bude sloužit

a) stupňovaná spotřeba sociální, t. j. rozšiřování a zlepšování sociálních služeb veřejné správy, zahrnujících péči sociální, zdravotní a kulturní a výchovnou (§§ 16 až 18),

b) stupňovaná spotřeba soukromá, t. j. postupné zvyšování množství a zlepšování jakosti spotřebních statků určených pro domácí trh i poskytovaných služeb (§§ 19 a 20).

(4) Úhrnná sociální a soukromá spotřeba, v níž se bezprostředně projeví vzestup životní úrovně, se zvýší v období pětiletého plánu proti roku 1948 průměrně na hlavu o 35% za předpokladu plánovaného vzrůstu produktivity práce (§ 21).

Oddíl I.

Stupňování sociální spotřeby.

§ 16.

Sociální péče.

(1) Aby se plně zajistil rozvoj pracovních schopností obyvatelstva a tím i zvýšila jeho životní úroveň, rozvine se dále sociální péče rozšiřováním dosavadních a budováním nových sociálních zařízení; přitom bude zlepšována a zhospořádávána.

(2) Do konce roku 1953 se proti roku 1948 zejména umožní

v péči o pracující ženy:

- a) umístit více dětí
 - v jeslích o 15.400,
 - ve stálých útulecích o 6.375;
- b) stravovat ve školních jídelnách o 180.000 dětí více;
- c) vyprat v družstevních prádelnách o 11 milionů kg prádla více;

v péči o pracující dorost:

ubytovat v domovech mládeže o 50.000 osob více;

v péči o zotavení:

umístit v zotavovacích střediscích více dětí o 200.000,
 pracujícího dorostu o 48.000,
 dospělých o 300.000;

v péči o mládež v ústavním zaopatření:

zvýšit počet lůžek
 v dětských domovech o 3.500,
 v internátech při pomocných školách o 240,
 v ústavech pro mládež tělesně vadnou o 1.030.

(3) Národní pojištění umožní

- a) zabezpečit zásadně všem občanům léčebnou péči a přiblížit ji úrovni, odpovídající moderní lékařské vědě, při čemž na splnění tohoto úkolu bude v roce 1953 vyhrazeno 9,5 miliardy Kčs proti 4,3 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 121% více,

b) zabezpečit všem osobám, bez vlastní viny neschopným práce, přiměřenější životní úroveň, při čemž na splnění tohoto úkolu bude v roce 1953 vyhrazeno 22,8 miliardy Kčs proti 12,5 miliardy Kčs v roce 1948, t. j. o 82% více,

c) usilovat soustavným prohlubováním léčebné péče o snížení výrobních ztrát, vznikajících pracovní neschopností,

d) přispět ke snížení ztrát ve výrobě přiblížením služeb národního pojištění pracujícím pojištěncům, zejména tím, že se vybudují pobočky okresních národních pojišťoven mimo jejich sídla.

(4) Dále se bude více a soustavněji pečovat zejména o

- a) sociálně-politické vzdělání pracujících a jejich pracovní výchovu, převýchovu, odborné školení, zaškolování a přeškolení,
- b) účelné a hygienické vybavení pracovišť,
- c) plánovité budování technických a zdravotních ochranných zařízení, dobudování jednotného státního dozoru na bezpečnost při práci všeho druhu, zvýšení počtu bezpečnostních techniků, závodních lékařů a jiného personálu pro zdravotní a sociální péči v závodech, jakož i o uvědomování pracujících o ochraně proti úrazům,
- d) zlepšení dopravy do práce,
- e) zvýšení počtu osob stravovaných v závodních jídelnách,
- f) zvýšení ústavní péče o osoby přestálé, osoby práce neschopné a o osoby tělesně vadné.

§ 17.

Zdravotní péče.

(1) O zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva se bude usilovat plánovitou péčí ochrannou a léčebnou. Přitom se zejména

- a) vybuduje 119 zdravotnických středisk (oblastních, okresních a poboček ve zdravotnických obvodech), 51 ambulatorií národního pojištění (oblastních, okresních a poboček), 129 ústavů národního zdraví (oblastních, okresních a poboček),
- b) zřídí 7.800 lůžek v nemocnicích a odborných léčebných ústavech,
- c) vybuduje 14 kojeneckých ústavů s celkovým počtem 800 lůžek pro kojence a 360 lůžek pro matky,

- d) zvýší počet lůžek v ozdravovnách a preventoriích (calmettisačních ústavech) o 730,
- e) rozšíří dosavadní ústav pro léčení dětské obrny v Jánských Lázních o 80 lůžek a vybuduje další ústav o 100 lůžek,
- f) zřídí 8 výzkumných a vyšetřovacích ústavů veterinárních a dobudují dosavadní ústavy,
- g) zvýší počet lékařů o 5.350, sociálně zdravotních pracovníků o 2.800, ošetrovatelek o 5.870, porodních asistentek o 1.270 a ostatních zdravotnických pracovníků o 3.300.

(2) O zdraví národa se bude dále pečovat v úsecích veřejné hygieny, epidemiologie, ostatní ochranné zdravotní péče, zdravotnické výchovy obyvatelstva, správného rozmístění zdravotnických pracovníků, výroby a distribuce léčiv, zdravotnických opatření v oboru výživy a veterinárního zdravotnictví.

§ 18.

Kulturní a výchovná péče.

(1) Kulturní úroveň lidu se bude zvyšovat plánovitou péčí výchovnou a vzdělávací, podporovanou rozšiřováním dosavadních a budováním nových kulturních zařízení. Přitom se zejména

- a) v oboru školství zvýší počet učeben o 3.700,
- b) v oboru vědy, umění a kulturních památek bude pokračovat ve výstavbě a zařizování vědeckých knihoven, muzeí, galerií, divadel a místností pro filharmonie,
- c) v oboru lidové výchovy vybuduje nebo adaptacemi zřídí 58 domů osvěty a 62 osvětové síně a zřídí další pojízdné knihovny,
- d) v oboru filmu zvýší počet kin o 1.380,
- e) v oboru rozhlasu bude pokračovat ve výstavbě a zařizování 2 rozhlasových budov, vybudují 2 další rozhlasové budovy a zřídí střediska krátkovlnných a dlouhovlnných vysílačů,
- f) v oboru kulturních zařízení v závodech budou zřizovat knihovny, závodní kina a tělovýchovná zařízení.

(2) K podpoře tělesné výchovy se vybuduje Tyršova vysoká tělovýchovná škola a zřídí 1.000 tělocvičen, 2.700 cvičišť a hřišť, 40 koupališť a 15 tělovýchovných středisk.

Oddíl II.

Stupňování soukromé spotřeby.

§ 19.

Spotřeba potravin.

(1) O dostatečnou a správnou výživu lidu se bude pečovat postupným zvyšováním množství a zlepšováním jakosti potravin na domácím trhu. Přitom bude zvláště stupňována spotřeba hodnotnějších potravin, jako mléka, tuků, vepřového masa, vajec, sýrů a bílého pečiva.

(2) Na domácí trh bude v roce 1953 dodáno proti roku 1948 zejména více

syrového sádla o	67 tisíc tun,
mléka a mléčných výrobků v hodnotě mléka o	22,5 milionu hl,
masa o	289 tisíc tun,
vajec o	1 miliardu,
cukru o	206 tisíc tun,
pšeničné mouky o	194 tisíce tun.

(3) Služba podávání jídel v závodních a školních jídelnách i síť těchto jidelen se dále rozšíří.

§ 20.

Ostatní soukromá spotřeba.

(1) O zásobování obyvatelstva životně důležitými potřebami se bude pečovat postupným zvyšováním množství ostatních spotřebních statků určených pro domácí trh a soustavným zlepšováním jejich jakosti.

(2) Na domácí trh bude v roce 1953 dodáno proti roku 1948 zejména více

vlněných tkanin ve váze příze o	9.700 tun,
bavlněných tkanin ve váze příze o	25.660 tun,
hedvábných a polohedvábných tkanin o	27,4 milionu metrů,
obuvi o	14,8 milionu párů,
hlavních druhů kovového zboží v hodnotě o	2,6 miliardy Kčs,
nábytku v hodnotě o	1 miliardu Kčs,
užitkového skla v hodnotě o	270 milionů Kčs.

(3) O zlepšení úrovně bydlení se bude pečovat tím, že se novostavbami a rekonstrukcemi získá nových 9,7 milionu m² bytové plochy.

Část čtvrtá.

Předpoklady splnění pětiletého plánu.

Oddíl I.

Zvýšení produktivity práce a hospodárnosti výroby.

§ 21.

Produktivita práce.

(1) Plnění pětiletého plánu vyžaduje zvýšení odpovědnosti a iniciativy každého pracujícího i širokých mas a zvýšení produktivity práce. Produktivita práce se zvýší v průmyslu o 82%, ve stavebnictví o 53%, v zemědělství a lesnictví o 20% a v dopravě o 30%.

(2) Jednotná odborová organizace, její složky a vedoucí podniků a závodů, úřadů a institucí budou ve stále vzájemné spolupráci pečovat o zvýšení pracovní výkonnosti zvláště

- a) hospodářsko-politickým uvědomováním pracujících,
- b) podporováním tvůrčí iniciativy pracujících,
- c) rozšířením a prohloubením pracovního soutěžení uvnitř podniků a mezi podniky,
- d) soustavným vyhledáváním schopných pracujících pro školení na odpovědnější a zejména na vedoucí místa,
- e) zdokonalováním výkonových norem a přechodem k progresivním úkolům,
- f) používáním nových pracovních metod,
- g) zlepšováním organizace práce podle zásad jejího vědeckého řízení,
- h) zlepšováním technicko-ochranných sociálních a zdravotních zařízení pro pracující,
- i) usilováním o odstraňování absencí a nežádoucí fluktuace pracujících.

§ 22.

Zvýšení počtu pracujících.

(1) Všichni českoslovenští občané se budou svou prací rovnoměrně podílet na plnění úkolů pětiletého plánu. Ve všech podnicích a úřadech bude zaměstnáván jen nezbytně nutný počet pracujících na vhodných místech a při plném využití pracovní doby.

(2) Pro splnění výrobních úkolů pětiletého plánu se zvýší počet pracujících v celém hospodářství o 5,6% proti roku 1948; v průmyslu se zvýší počet pracujících o 18,5% a ve stavebnictví o 50%.

(3) Noví pracující se získají zejména

- a) plánovitým začleňováním dorostu,
- b) zvýšením počtu žen činných v povolání,
- c) začleněním osob dosud nepracujících,
- d) podporou reemigrace,
- e) začleněním osob se sníženou pracovní schopností,
- f) využitím pracovních sil v oblastech hospodářsky slabých vytvořením pracovních příležitostí v těchto oblastech,
- g) použitím přebytečných nebo postradatelných pracovních sil pro úkoly pětiletého plánu.

(4) Výchova dorostu se bude mimo jiné řešit novým pokročilejším způsobem, především rozmnožením zvláštních učilišť, která budou jedním z prostředků k vytvoření pracovních rezerv.

§ 23.

Suroviny, pomocné hmoty a energie.

(1) Potřeba surovin, pomocných hmot a energie pro splnění plánovaných úkolů bude kryta za stálého stupňování hospodárnosti při jejich spotřebě.

(2) Hospodárnost při spotřebě surovin, pomocných hmot a energie bude stupňována zvláště

- a) soustavnou kontrolou technického stavu všech zařízení, jimiž se suroviny, pomocné hmoty a energie zpracovávají nebo spotřebují, po případě rozvádějí,
- b) soustavným snižováním ztrát ve spotřebě surovin, pomocných hmot a energie a snižováním množství odpadu a zmetků,
- c) vhodnou a hospodárnou volbou surovin a pomocných hmot, jakož i umělých hmot, podle závazných spotřebních norem pro jednotlivé druhy surovin, pomocných hmot a energie,
- d) udržováním zásob surovin a pomocných hmot podle závazných norem,
- e) organizovaným sběrem a plným využitím sběrných surovin, starého materiálu a jiných odpadků,

- f) plným využitím všech místních zdrojů surovin, pomocných hmot a energie,
- g) odstraňováním neúčelných přesunů surovin, pomocných hmot a energie s místa těžby nebo výroby na místo upotřebení,
- h) plánováním, regulací a kontrolou jakosti,
- i) soustavnou péčí o měřicí a kontrolní přístroje a pomůcky.

Oddíl II.

Investice.

§ 24.

(1) K zabezpečení rozvoje hospodářství se v období pětiletého plánu provedou investice v úhrnné hodnotě nejvýše 336,2 miliardy Kčs.

(2) Z částky 336,2 miliardy Kčs připadne

- a) na průmysl . . . 131,9 miliardy Kčs,
- b) na zemědělství . . . 26,8 miliardy Kčs,
- c) na stavebnictví . . . 4,6 miliardy Kčs,
- d) na dopravu . . . 52,9 miliardy Kčs,
- e) na obchod a cestovní
ruch 5,0 miliardy Kčs,
- f) na bytovou vý-
stavbu 39,8 miliardy Kčs,
- g) na sociální péči . . . 8,1 miliardy Kčs,
- h) na zdravotní péči a
národní pojištění . . . 10,3 miliardy Kčs,
- i) na kulturní péči . . . 10,2 miliardy Kčs,
- j) na silnice a mosty,
vodohospodářské
stavby, veřejné
stavby pozemní a
ostatní investice
veřejné správy . . . 47,1 miliardy Kčs.

(3) Mimo to bude věnováno 5 miliard Kčs na zvelebování obcí a okresů, které se provede bez odčerpání pracovních sil a s malou spotřebou surovin důležitých pro jiné úkoly pětiletého plánu.

(4) Rozvojové investice se provedou jenom tam, kde nelze splnit úkoly ani při plném využití dosavadního výrobního zařízení, zejména při zavádění dalších směn, a kde je takových investic nezbytně třeba k uskutečnění plánované výstavby a přestavby hospodářství. Tyto investice se přitom rozmístí i podle potřeb vyváženého vývoje všech oblastí státu.

Oddíl III.

Podniková organizace.

§ 25.

Podniková organizace se zdokonalí tak, aby přispěla k stupňování výkonnosti ve všech úsecích hospodářství a hospodárnosti v podnicích, jakož i k zlepšování jakosti výrobků a poskytovaných služeb. Zejména se bude

- a) budovat, rozvíjet a prohlubovat podniková organizace podle zásad vědeckého řízení,
- b) zjednodušovat výrobní program průmyslových podniků a program činnosti ostatních podniků,
- c) využívat typisace a normalisace ve výrobě k zjednodušení výrobního programu průmyslových podniků,
- d) budovat dále jednotná organizace podnikového počítání, při které se v podnicích zavede hospodaření podle předem stanovených rozpočtů a umožní plánovitě snižování nákladů.

Oddíl IV.

Zahraniční obchod.

§ 26.

(1) Zahraniční obchod bude organizován a veden tak, aby se potřebným dovozem zabezpečilo plnění úkolů, stanovených pětiletým plánem, a aby se vývozem získala úhrada dovozu a zajistilo vyrovnání platební bilance.

(2) Zahraniční obchod bude všestranně stupňován tak, že v roce 1953 vzroste jeho objem proti roku 1948 asi o 40 %. Přitom se rozšiřováním obchodních styků, zejména soustavou dlouhodobých smluv, zvláště se státy s plánovaným hospodářstvím, zajistí stálost rozvoje hospodářství a jeho odolnost proti krisím.

Oddíl V.

Prohloubení výzkumu.

§ 27.

(1) Výzkum, zejména technický, hospodářský, sociální a zdravotní, bude sloužit plnému rozvoji národního hospodářství, využití zdrojů všeho druhu a účelům hospodářského plánování.

(2) Pro potřebu vědeckého výzkumu se provede koordinace vědecké práce ve výzkumných ústavech, vybudují se vědecké ústavy a věnuje se zvýšená péče výchově vědeckého do-rostu. Bude se též dbát o co nejuzší spojení vědeckého výzkumu s praxí. Výzkumnictví se účelně soustředí a zajistí se pro ně dostatečné finanční prostředky.

Oddíl VI.

Zdokonalení metody, techniky a organisace plánování.

§ 28.

(1) Plánovací metoda a technika se rozšíří o další národohospodářské bilancování, přispívající k soustavnému zpřesňování plánů, a prohloubí až k nejnižším složkám plánovací služby.

(2) Plánováním důchodů, cen, daní, spotřeby i obchodu se zajistí také správný poměr mezi zvýšením peněžních příjmů obyvatelstva a mezi vzestupem dodávek spotřebních statků a služeb. Plánovací metoda a technika se dále prohloubí plánováním výrobních a distribučních nákladů. Tím se zajistí i sestavování finančních plánů a usnadní finanční kontrola podniků. K tomu cíli bude podnikové účetnictví důsledně prováděno a rozšířeno na dosud nezavedené obory a vůbec zdokonalováno podnikové plánování. Tím budou také dány předpoklady pro sestavování celkových finančních plánů.

(3) Předpokladem plnění pětiletého plánu je také účelná a jednoduchá organisace plánovací služby. Současně s reorganizací ústřední plánovací služby se dobudují její odborové a oblastní složky. Bude se dále pečovat o výchovu dostatečného počtu plánovatelů soustavným národohospodářským školením.

Část pátá.

Úkoly pětiletého plánu v oblastech.

Oddíl I.

Hospodářský rozvoj oblastí.

§ 29.

(1) Cílem pětiletého plánu je také postupné vyrovnávání hospodářské úrovně oblastí, které bude směřovat k vyváženému rozvoji životní úrovně ve všech oblastech státu.

(2) Takového rozvoje se dosáhne především účelným oblastním rozvrhem výrobních a investičních úkolů pětiletého plánu. Bude přitom nutno

- umísťovat výrobní a investiční úkoly především do hospodářsky slabých oblastí, pokud by takové umístění neohrozilo splnění pětiletého plánu,
- využít plně výrobních zařízení ve všech oblastech a umísťovat nová zařízení do oblastí, v nichž je možno co nejvíce využít místních zdrojů (pracovních sil, surovin, energií, dopravy a pod.),
- zabránit soustřeďování výrobních a investičních úkolů v oblastech a výrobních střediscích, pokud by ohrozilo splnění pětiletého plánu,
- využít v oblastech, kde nejsou dány předpoklady pro rozvoj jiné hospodářské činnosti, všech možností pro účely cestovního ruchu a zotavení pracujících,
- dbát, aby rozvoj měst a obcí byl plánován podle novodobých zásad jejich budování,
- provádět soustavný průzkum všech oblastí se zřetelem na jejich hospodářské i přírodní možnosti a na jejich hospodářské a sociální potřeby.

Oddíl II.

Hospodářský rozvoj Slovenska.

§ 30.

Urychleného hospodářského rozvoje Slovenska se dosáhne postupnou přeměnou jeho hospodářské a sociální skladby. Přebudování se bude dít především

- pokračováním v započaté industrialisaci,
- zvyšováním produktivity práce v zemědělství,
- rozšiřováním kádrů kvalifikovaných pracovníků ve všech oborech podnikání, zejména všech kádrů potřebných pro rozvoj výroby průmyslové,
- intenzivním průzkumem všech zdrojů přírodního bohatství, zejména nerostných ložisek.

§ 31.

Rozvoj výroby a hmotné i kulturní úrovně v období pětiletého plánu se zajistí

1. v průmyslu:

- a) stupňováním výroby tak, že se její hrubá hodnota v roce 1953 proti roku 1948 zvýší o 75%,
- b) vytvořením asi 90.000 nových pracovních příležitostí;

2. v zemědělství:

- a) stupňováním celkové výroby tak, že v roce 1953 dosáhne její hrubá hodnota 27,4 miliardy Kčs, čímž se proti roku 1948 zvýší o 37%,
- b) stupňováním výroby živočišné tak, že se její hrubá hodnota v roce 1953 proti roku 1948 zvýší o 98% a její podíl na celkové výrobě zemědělské na 42%,
- c) racionalisací zemědělské výroby, zvýšenou mechanisací, zvyšováním výnosnosti zemědělské půdy a užítkovosti domácích zvířat, vymezením hranic pastvin a lesů, zavedením účelného hospodaření na plochách určených pro pastviny a zalesněním ploch nevhodných pro zemědělství;

3. ve stavebnictví:

- a) stupňováním výroby tak, že její hrubá hodnota v roce 1953 dosáhne 15 miliard Kčs,
- b) zvýšením počtu pracujících o 35.000;

4. v bytové výstavbě a v sociální, zdravotní a kulturní péči:

- a) zvětšením bytové plochy novostavbami a rekonstrukcemi o 3,39 milionu m²,
- b) ubytováním v domovech mládeže o 14.500 osob více, zřízením dětských jeslí s novými 2.650 lůžky, sezonních útulků pro dalších 5.000 dětí a školních jídelen pro 70.000 dětí,
- c) rozšířením nemocnic o 3.400 lůžek, rozšířením odborných léčebných ústavů o 500 lůžek, zřízením nových 420 lůžek v kojenických ústavech, zřízením 5 calmettisačních středisk s 250 novými lůžky, vybudováním ústavu pro léčení dětské obrny o 100 lůžek, vybudováním 36 zdravotních středisk a 86 obvodních ústavů národního zdraví,
- d) zvýšením počtu učeben o 2.080; v oboru vysokých škol zejména dobudováním vysokých škol technických v Bratislavě a Košicích, vybudováním lékařské fakulty v Košicích, nových ústavů lékařské fakulty v Bratislavě a hudebního ústavu v Bratislavě.

§ 32.

(1) K zajištění výrobních úkolů a přeměny hospodářské a sociální skladby se provedou investice v úhrnné hodnotě 96,2 miliardy Kčs, t. j. 28,6% investic celostátních.

(2) Z částky 96,2 miliardy Kčs připadne

- a) na průmysl 30,9 miliardy Kčs, t. j. 23,4% částky celostátní;
- b) na zemědělství 9,8 miliardy Kčs, t. j. 36,5% částky celostátní;
- c) na stavebnictví 1,6 miliardy Kčs, t. j. 34,8% částky celostátní;
- d) na dopravu 13,9 miliardy Kčs, t. j. 26,3% částky celostátní;
- e) na bytovou výstavbu 13,7 miliardy Kčs, t. j. 34,9% částky celostátní;
- f) na obchod a cestovní ruch, na péči sociální, zdravotní, na národní pojištění, jakož i na péči kulturní 10,9 miliardy Kčs, t. j. 32,5% částky celostátní;
- g) na silnice a mosty, vodohospodářské stavby, veřejné stavby pozemní a ostatní investice veřejné správy 15,3 miliardy Kčs, t. j. 32,4% částky celostátní.

§ 33.

Ustanovení § 29 o hospodářském rozvoji oblastí platí také pro hospodářský rozvoj Slovenska podle §§ 30 až 32.

Část šestá.

Provádění pětiletého plánu.

Oddíl I.

Stanovení prováděcích plánů.

§ 34.

(1) K provedení pětiletého plánu stanoví vláda usnesením roční, po případě čtvrtletní prováděcí plány, jimiž určí úkoly připadající na tato období.

(2) Prováděcími plány se zajistí plnění úkolů stanovených v částech druhé až páté tak, aby se všechny složky hospodářství postupně rozvíjely s hlediska pětiletého plánu ve vzájemném souladu a aby se provádění plánu přizpůsobovalo měnícím se okolnostem. Při sestavování prováděcích plánů se přihlédne zejména k tomu, aby byly objeveny a mobilisovány nové rezervy a aby se takto působilo k předstihu cílů stanovených v jednotlivých úsecích.

(3) Vláda učiní, přihlížejíc k ustanovením §§ 21 až 33, všechna další opatření potřebná k splnění úkolů, stanovených prováděcími plány.

Oddíl II.

Uskutečňování prováděcích plánů.

§ 35.

Účast předsedy vlády.

Předseda vlády si soustavně zjednává přehled o plnění pětiletého plánu a uvádí v soulad správní a hospodářskou činnost ústředních úřadů, směřující k jeho provedení.

§ 36.

Úkoly ústředních úřadů.

Ústřední úřady jsou povinny podřídit svou činnost pětiletému plánu, pokud se dotýká jeho plnění. K uskutečnění pětiletého plánu rozvrhnou ústřední úřady nebo úřady (orgány) jimi pověřené ve svých oborech působnosti úkoly stanovené prováděcími plány, nestanoví-li vláda jinak. Ústřední úřady zařídí ve svých oborech působnosti, aby byla učiněna podle příslušných předpisů všechna opatření potřebná k uskutečnění prováděcích plánů.

§ 37.

Úkoly národních výborů.

(1) Národní výbory se účastní na vypracování prováděcích plánů (§ 34). Jsou dále povinny spolupůsobit při provádění pětiletého plánu a v jeho rámci plánují, provádějí a kontrolují hospodářské, sociální a kulturní budování na svém území. Při tom jsou vázány směrnicemi a pokyny nadřízených národních výborů a orgánů.

(2) Při krajských, po případě okresních národních výborech se vybudují orgány oblastní plánovací služby (§ 23, odst. 3), která se bude při vypracování oblastních plánů opírat o přímou účast a iniciativu pracujícího lidu a národních výborů.

(3) Složení a úkoly orgánů oblastní plánovací služby upraví vláda nařízením.

§ 38.

Úkoly občanů a lidových organizací.

(1) Plnění úkolů pětiletého plánu je občanskou povinností a ctí každého jednotlivce, neboť na řádně a poctivě vykonané práci spočívá uskutečnění plánu a tím celkový vzestup hospodářské síly státu a životní úroveň každého občana. Proto je každý, komu připadá jakýkoliv úkol při provádění a plnění pětiletého

plánu, povinen vykonávat jej svědomitě a hospodárně podle svých osobních a hospodářských možností. Osoby fyzické i právnické jsou povinny přizpůsobit svou hospodářskou činnost pětiletému plánu.

(2) Jednotná odborová organizace se účastní přípravy, provádění a kontroly pětiletého plánu. Podrobnosti upraví vláda nařízením.

(3) Jednotné svazy zemědělců a jejich složky, Ústřední rada družstev a jiné široké lidové organizace se přičinují ve svém oboru působnosti o stupňování úsilí ke splnění pětiletého plánu a o stále hospodárnější plnění jeho úkolů.

Oddíl III.

Kontrola plnění pětiletého plánu.

§ 39.

Kontrola Národního shromáždění.

Národní shromáždění sleduje provádění a plnění pětiletého plánu výborem, ustaveným pro kontrolu plnění pětiletého plánu, zejména na podkladě zpráv, které mu vláda podává pravidelně čtvrtletně, nebo kdykoliv ji o to výbor požádá.

§ 40.

Instanční dozor.

Veřejná správa a národní podniky dozírají, jak složky jim podřízené plní pětiletý plán, a činí v mezích své působnosti neprodleně opatření k odstranění zjištěných závad.

Část sedmá.

Prováděcí předpisy.

§ 41.

Prováděcí nařízení.

(1) Nastane-li podstatná změna v předpokladech, za nichž byl pětiletý plán sestaven, nebo budou-li toho vyžadovat jiné závažné důvody, může vláda nařízením nově upravit úkoly pětiletého plánu.

(2) Vláda může nařízením vydávat předpisy k provedení tohoto zákona. Zejména může vydat předpisy, jimiž

- a) zajistí potřebné suroviny, pomocné hmoty, energii, polotovary, strojní a jiná zařízení a spotřební statky,
- b) zajistí potřebné pracovní síly a upraví pracovní-právní poměry s tím související,

- c) stanoví podmínky výroby (těžby, zpracování), dodávek, odběru, spotřeby a soutěže a upraví výrobní, dodávkové, odběrní a skladovací povinnosti,
- d) zajistí plné využití hospodářských možností ve výrobě, dopravě a oběhu statků, jakož i rozvodu energie,
- e) zajistí zvýšení výrobnosti, hospodárnosti a zlepšení jakosti výrobků,
- f) zajistí předpoklady pro plnění plánu zahraničního obchodu,
- g) zajistí podmínky potřebné pro splnění plánu ve stavebnictví,
- h) zajistí získání přehledu o předpokladech a průběhu plnění pětiletého plánu,
- i) stanoví zásady pro rozmístění výrobních a investičních úkolů se zřetelem k oblas-tem,
- j) upraví rozvrhování úkolů na jednotlivé podniky, po případě osoby.

(3) Vládní nařízení podle odstavce 2 mohou svěřit bližší úpravu obecným právním předpisům ministerstev, národních výborů, jakož i jiných úřadů.

(4) Jednotliví ministři mohou k provádění tohoto zákona nařízeními vydávat předpisy, pokud jimi upravují věci uvedené v odstavci 2, písm. a) až j).

(5) Hospodářská opatření obecné povahy, která mohou ústřední úřady činit podle jiných zákonných zmocnění, lze činit jen se souhlasem předsedy vlády, dotýkají-li se přípravy nebo provedení hospodářského plánu.

§ 42.

Zmocnění vlády.

(1) Vláda se zmocňuje, aby do 31. prosince 1953 nařízeními činila i taková opatření nutná ke splnění úkolů pětiletého plánu, k nimž by jinak bylo třeba zákona. Tato nařízení vyžadují souhlasu presidenta republiky, který je spolupodpisuje.

(2) Zmocnění podle odstavce 1 se nevztahuje:

- a) na úpravu poměrů ústavních,
- b) na schvalování státního rozpočtu, sjednávání úvěrových operací a úpravu státního dluhu,
- c) na úpravu daní, cel, poplatků a jiných veřejných dávek v oboru státní finanční správy a na úpravu státních finančních monopolů,
- d) na úpravu věcí měnových.

(3) Vláda je povinna nařízení podle odstavce 1 předložit do jednoho měsíce ode dne jeho vyhlášení Národnímu shromáždění. Odepřeli je Národní shromáždění při hlasování podle jmen nadpoloviční většinou hlasů všech poslanců schválit, pozbývá nařízení platnosti třicátým dnem ode dne usnesení, nestanoví-li Národní shromáždění lhůtu jinou. Předseda vlády vyhlásí pak bez odkladu ve Sbírce zákonů, že nařízení pozbylo platnosti a od kdy.

§ 43.

Ustanovení § 41, odst. 2 až 5 platí přiměřeně i pro vydávání opatření, jimiž se mají vytvořit předpoklady pro stanovení a provádění hospodářského plánu navazujícího na pětiletý plán.

Část osmá.

Ustanovení všeobecná a závěrečná.

Oddíl I.

Ustanovení všeobecná.

§ 44.

Ústřední plánovací komise.

Ústřední plánovací komise (§ 7 dekretu presidenta republiky ze dne 25. srpna 1945, č. 63 Sb., o Hospodářské radě) je při provádění pětiletého plánu

a) pomocným orgánem předsedy vlády a vlády při plnění všech úkolů podle tohoto zákona, zejména při přípravě prováděcích plánů (§ 34) a vládních nařízení (§§ 41 a 42), jakož i ve věcech cenových,

b) orgánem, který vykonává působnost Statistické rady státní podle zákona ze dne 28. ledna 1919, č. 49 Sb., o organizaci statistické služby, a podle vládního nařízení ze dne 28. listopadu 1919, č. 634 Sb., o složení, kompetenci a způsobu jednání Statistické rady státní (Statut Statistické rady státní).

§ 45.

Směrnice.

Generální sekretariát Hospodářské rady upravuje závaznými směrnici postup plánovacích prací, jejich rozsah a způsob jejich provádění.

§ 46.

Stálé plánovací ceny.

Údaje v penězích v tomto zákoně se rozumějí v cenách ke dni 1. ledna 1948 (stálé plánovací ceny).

§ 47.

Jednotný hospodářský rok.

Pro provádění pětiletého plánu, pro potřeby hospodářské statistiky a pro potřeby podnikového účetnictví se zavádí jednotný hospodářský rok. Vláda stanoví nařízením jeho počátek a konec, rozdělení na období, jakož i úseky, odvětví a obory, pro které se zavádí. Přitom může upravit dosavadní předpisy o lhůtách.

Oddíl II.**Ustanovení závěrečná.**

§ 48.

Do doby než začnou působit krajské národní výbory v plánování, vykonávají jejich působnost podle tohoto zákona oblastní složky plánovací služby, jejichž sídla, složení a obvody působnosti určí vláda nařízením.

§ 49.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.,

tiež za ministra

Dr. Clementisa

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.,

tiež za ministra

Dr. Šrobára

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

